

Dosarul nr. 2r-35/19

Instanța de fond: Judecătoria Cahul, sediul Central – M. Bușuleac
Instanța de apel: CA Cahul – G. Vavrin, I. Dănăilă, T. Berdilă

DECIZIE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul”,

în cauza civilă la acțiunea Ecaterinei Galiți și Nataliei Arnaut-Surjicova împotriva Societății pe Acțiuni „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” cu privire la încasarea salariului, a compensațiilor convenite pentru neachitarea la timp a salariului și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins cererea Societății pe Acțiuni „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” cu privire la repunerea în termen a apelului, s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal,

constată:

La 02 noiembrie 2017 Ecaterina Galiți și Natalia Arnaut-Surjicova s-au adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” (în continuare SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul”), prin care au solicitat încasarea restanței salariale începând cu august 2015 și până la data adoptării hotărârii, a compensațiilor convenite pentru neachitarea la timp a salariului și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din data de 18 mai 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” în beneficiul Ecaterinei Galiți suma de 90 750 lei cu titlu de datorie la salariu, suma de 7 654,54 lei cu titlu de compensare a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului, suma de 43 689,04 lei cu titlu de compensare a prejudiciului cauzat prin reținerea plății salariului, suma de 700 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în beneficiul Nataliei Arnaut-Surjicova suma de 46 200 lei cu titlu de datorie la salariu, suma de 3 906,17 lei cu titlu de compensare a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului, suma de 22 407,86 lei cu titlu de compensare a prejudiciului cauzat prin reținerea plății salariului, suma de 700 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 6 438,22 lei. (f.d. 94, 99-102)

Împotriva hotărârii primei instanțe, la 20 iunie 2018 SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” a depus apel, prin care a solicitat repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii. (f.d.106)

La 15 octombrie 2018 societatea apelantă a depus cerere de repunere în termen a apelului. (f.d. 128)

Prin încheierea din data de 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul s-a respins cererea SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului, s-a restituit apelul declarat ca fiind depus în afara termenului legal. (f.d.140-145)

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la data de 29 noiembrie 2018 SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” a depus recurs nemotivat, iar la data de 12 decembrie 2018 a depus recurs motivat, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu soluționarea problemei în fond, emiterea unei decizii privind repunerea în termen a apelului, remiterea cauzei la rejudecare la etapa examinării apelului. (f.d. 147, 151)

În motivarea recursului societatea recurentă a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului și restituirea apelului ca fiind tardiv.

În susținerea cererii de repunere în termen a apelului SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” a indicat că a omis termenul din motive întemeiate, ori la momentul pronunțării hotărârii reprezentantul societății nu a fost prezent la ședința de judecată, iar dispozitivul hotărârii contestate a fost expediat la sediul întreprinderii cu depășirea termenului de 5 zile prevăzut la art. 236, alin. (4) al Codului de procedură civilă.

Mai mult, la materialele dosarului nu este confirmare privind recepționarea de către societatea apelantă a dispozitivului hotărârii.

A mai indicat că în perioada 15 mai 2018 - 19 iunie 2018 administratorul SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” s-a aflat în deplasare în interes de serviciu, motiv din care nu a putut recepționa dispozitivul hotărârii și nici de a contesta hotărârea.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat încheierea contestată la data de 20 noiembrie 2018.

Recursul declarat de către SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” la data de 29 noiembrie 2018 este depus în termen.

Conform art. 426, alin. (3) al Codului de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Cahul din data de 20 noiembrie 2018.

În conformitate cu art. 427, lit. a) al Codului de procedură civilă instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs a constatat că la 20 iunie 2018 SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” a depus apel asupra hotărârii din data de 18 mai 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central. (f.d. 106)

Curtea de Apel Cahul prin încheierea din data de 20 noiembrie 2018 a respins cererea SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” cu privire la repunerea în termen a apelului, a restituit apelul pe motivul depunerii cererii în afara termenului legal de declarare. (f.d. 140-145)

Articolul 369, alin. (1), lit. b) al Codului de procedură civilă prevede că instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul reține corectă concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii privind repunerea în termen a apelului și restituirea apelului ca fiind tardiv din considerentele ce preced.

Conform prevederilor art. 362, alin. (1) al Codului de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În speță, se reține că prin prisma art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege, în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură.

Articolul 113 al Codului de procedură civilă stipulează că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor enunțate, se constată că Judecătoria Cahul, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii la data de 18 mai 2018, termenul limită de depunere a apelului fiind 18 iunie 2018, însă SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” a depus cererea de apel la 20 iunie 2018, respectiv, cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362, alin. (1) al Codului de procedură civilă.

Instanța de recurs nu poate reține ca fiind întemeiat argumentul societății recurente, precum că la 18 mai 2018, când s-a pronunțat hotărârea, reprezentantul societății nu a fost prezent la ședința de judecată și că termenul urmează a fi calculat de la data când i s-a comunicat dispozitivul hotărârii.

Potrivit art. 102, alin. (4¹) al Codului de procedură civilă participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

La caz, se confirmă că SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul” a fost citată pentru ședința de judecată preconizată pentru data de 18 aprilie 2018 (f.d. 60), care s-a amânat la cererea societății recurente pentru data de 07 mai 2018 cu citarea repetată a societății. (f.d. 61)

Mai mult, instanța de recurs menționează că termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116, alin. (1) al Codului de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Colegiul constată că societatea recurentă, depunând apel împotriva hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central din data de 18 mai 2018, a solicitat repunerea apelului în termen, indicând că administratorul societății recurente în perioada 15 mai 2018 - 19 iunie 2018 s-a aflat în deplasare în interese de serviciu și nu a recepționat dispozitivul hotărârii.

Referitor la argumentul indicat instanța de recurs reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea acestuia, indicând că acțiunea a fost formulată împotriva persoanei juridice SA „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul”, iar pentru participarea în ședința de judecată și depunerea apelului motivat poate fi delegat orice angajat al persoanei juridice.

Aici, instanța de recurs mai menționează că importanța administratorului se materializează prin îndeplinirea de către acesta a actelor necesare realizării scopului societății comerciale, de a produce beneficii și de dezvoltare, prin urmare ține de obligația administratorului să asigure buna- activitate a societății și să delege împuternici altor persoane pentru a reprezenta societatea în lipsa acestuia.

În urma celor constatate Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Conform art. 56, alin. (3) al Codului de procedură civilă participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul reamintește că termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Pepiniera Piscicola Zonala Cahul”.

Se menține încheierea din data de 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas